

สวค. ๒๖
วันที่ ๒๖ พ.ค. ๕๙
เวลา ๑๑:๑๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส20109
รับที่ : ๕7782/59
วันที่ : ๒๖ พ.ค. ๕๙ เวลา : ๑๑:๐๐

ที่ มท ๕๓๐๓.๓/๐๙๐๕๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖
๓. รายงานการศึกษาความเหมาะสมโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร
ระยะที่ ๒
๔. สำเนามติคณะกรรมการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖
เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ สกพ ๕๕๐๒/๒๓๕๙
ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘
๖. สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ส่วนที่ ๑๑๐๕.๔/๖๐๘๓
ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
๗. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๑๕/๔๒๗๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘
๘. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ที่ นร ๑๑๑๕/๗๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ ๑๑๑๕.๑/๗๘๙ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่อง โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร
ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุน ๒,๐๓๐ ล้านบาท มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๘)
รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) มาตรา ๔๒ (๒)
และมาตรา ๔๓ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาระบบไฟฟ้า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๑ โครงการ และ ๓ แผนงาน วงเงินลงทุนรวม ๑๐๓,๑๓๐ ล้านบาท โดยมีโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุน ๒,๐๓๐ ล้านบาท รวมอยู่ด้วย (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

/๑.๒ ผลการ...

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ว่าจ้างคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นที่ปรึกษาโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ โดยที่ปรึกษาฯ ได้จัดทำรายงานการศึกษาความเหมาะสมโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๒.๒ คณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ให้ความเห็นชอบโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๔๒ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการกู้ยืมเงินครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินหนึ่งร้อยล้านบาท และมาตรา ๔๓ ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจัดทำงบประมาณประจำปีงบประมาณ แยกเป็นงบลงทุน และงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ

๓. รายละเอียดของโครงการ

๓.๑ วัตถุประสงค์ : เพื่อจัดหาบริการไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร เป็นการสนับสนุน การประกอบอาชีพของเกษตรกรให้สามารถใช้ไฟฟ้าเป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ช่วยลดต้นทุนการผลิต เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของครัวเรือนเกษตรกรพื้นที่ ก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาชนบท

๓.๒ เป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ : ดำเนินการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้า- ส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ (๑๒ การไฟฟ้าเขต)

๓.๓ ปริมาณงาน : โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ มีปริมาณงาน ดังนี้

๓.๓.๑ ก่อสร้างระบบจำหน่ายแรงสูง ๒๒ เควี และ ๓๓ เควี รวมระยะทาง ๒,๕๐๐ วงจร-กิโลเมตร

๓.๓.๒ ติดตั้งหม้อแปลงระบบจำหน่ายขนาด ๓๐ เควีเอ และ ๕๐ เควีเอ ตามความเหมาะสม กับความต้องการใช้ไฟฟ้าในแต่ละพื้นที่จำนวน ๒,๒๐๐ เครื่อง

๓.๓.๓ ก่อสร้างระบบจำหน่ายแรงต่ำ ๑ เฟส และ ๓ เฟส รวมระยะทาง ๓,๘๐๐ วงจร-กิโลเมตร

๓.๓.๔ ติดตั้งมิเตอร์ให้กับเกษตรกรที่ขอขยายเขตไฟฟ้า เพื่อใช้ไฟฟ้าในพื้นที่ทำกินทางการเกษตรจำนวน ๔๐,๖๐๐ เครื่อง

๓.๔ ระยะเวลาดำเนินการ : ๕ ปี (๒๕๕๕ - ๒๕๖๓)

๓.๕ แผนการดำเนินงาน : ตามแผนงานโครงการจะดำเนินการระหว่างปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๓ โดยปีแรกจะเป็นการเตรียมดำเนินการ เช่น การสำรวจออกแบบ การจัดเตรียมเอกสารประกวดราคา และจ้างเหมา ส่วน ๔ ปีหลัง จะเป็นการดำเนินการก่อสร้างและประเมินผล

๓.๖ ผลตอบแทนของโครงการ :

ผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการสรุปได้ ดังนี้

- อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ ๑๘.๕๐ %
(Economic Internal Rate of Return : EIRR)
- NPV (ที่ Discount Rate ๗.๓๒ %) ๑,๘๓๔.๕๕ ล้านบาท

ผลตอบแทนทางการเงินของโครงการสรุปได้ ดังนี้

- อัตราผลตอบแทนทางการเงิน -๖.๐๒ %
(Financial Internal Rate of Return : FIRR)
- NPV (ที่ Discount Rate ๗.๓๒%) -๑,๕๕๘.๑๖ ล้านบาท

๓.๗ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ :

๓.๗.๑ ทางตรง

- ๑) สามารถขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตรแก่เกษตรกร จำนวน ๔๐,๖๐๐ ไร่
- ๒) รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ประเมินจากอัตราค่าไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยเฉลี่ยต่อหน่วยทั่วประเทศที่รวมค่าส่วนเพิ่มค่าพลังงานเอฟที
- ๓) รายได้จากค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการขอใช้ไฟฟ้าของผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร
- ๔) มูลค่าซากที่เหลือเป็นมูลค่างูหรือสัตว์อื่นประเภททุนเมื่อโครงการมีอายุดำเนินการครบ ๓๐ ปี
- ๕) ผลประโยชน์จากการลดค่าใช้จ่ายต้นทุนพลังงาน เมื่อเกษตรกรใช้มอเตอร์ไฟฟ้าสูบน้ำเพื่อกิจกรรมทางการเกษตรแทนเครื่องยนต์ดีเซลหรือเบนซิน เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายจากต้นทุนพลังงานที่ใช้
- ๖) ผลประโยชน์จากการประหยัดแรงงานที่ใช้ในการสูบน้ำและดูแลกิจกรรมทางการเกษตร เกษตรกรที่ใช้ไฟฟ้าในกิจกรรมการเกษตรประเภทต่างๆ สามารถลดแรงงานและเวลาในการติดตั้งและการดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์ ทำให้เกษตรกรมีเวลามากขึ้นในการดูแลผลผลิตทางการเกษตร
- ๗) ผลประโยชน์จากการลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุปกรณ์สูบน้ำ เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องจักรและซ่อมแซมได้เอง ไม่มีการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องและอุปกรณ์ภายในเครื่อง

๓.๗.๒ ทางอ้อม

ผลประโยชน์ทางอ้อม คือ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการมีโครงการแต่ไม่ใช่เป้าหมายหลักของโครงการ ได้แก่

- ๑) มูลค่าของทุนที่ประหยัดได้จากค่าเสื่อมราคาของเครื่องยนต์และอุปกรณ์
- ๒) มูลค่าของทุนที่ประหยัดได้จากค่าเสียโอกาสของดอกเบี้ยที่ใช้ในการลงทุนในเครื่องยนต์และอุปกรณ์
- ๓) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากการประหยัดค่าใช้จ่ายจากการลงทุนก่อให้เกิดการผลิตและการจ้างงานในพื้นที่ที่สามารถทำการเกษตรได้ในฤดูแล้งหรือนอกฤดูทำการเกษตรลดการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาหางานในเมือง เนื่องจากสามารถปลูกพืชหรือทำกิจกรรมทางการเกษตรนอกฤดูกาลเกษตรได้ เกิดการขยายตัวของชุมชน และการตั้งถิ่นฐานของครัวเรือนตามเส้นทางสาธารณะ

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานราชการ

๕) ลดมลพิษในด้านต่างๆ ได้แก่ มลพิษทางด้านเสียงที่เกิดจากการทำงานของเครื่องยนต์ มลพิษที่เกิดจากควันเสียของเครื่องยนต์ เกษตรกรไม่ต้องเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องยนต์ การเก็บกักน้ำมันเครื่อง ลดมลพิษจากคราบน้ำมันและสิ่งตกค้างจากการบำรุงรักษาเครื่องยนต์

๔. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา :

๔.๑ เงินลงทุน

วงเงิน (ล้านบาท)

- ระบบจำหน่ายแรงสูง	๗๙๒
- ระบบจำหน่ายแรงต่ำ	๗๗๑
- หม้อแปลงไฟฟ้า	๒๔๗
- มิเตอร์ไฟฟ้า	๒๒๐

รวม ๒,๐๓๐

๔.๒ แหล่งเงินลงทุน

วงเงิน (ล้านบาท)

- เงินกู้ในประเทศ	๑,๕๒๒
- รายได้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	๕๐๘

รวม ๒,๐๓๐

๔.๓ แผนการใช้เงินรายปี

หน่วย: ล้านบาท

ปี	เงินรายได้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	เงินกู้ในประเทศ	รวม
๒๕๕๙	๑๕๐	๔๕๐	๖๐๐
๒๕๖๐	๑๒๕	๓๗๕	๕๐๐
๒๕๖๑	๑๐๐	๓๐๐	๔๐๐
๒๕๖๒	๗๕	๒๒๕	๓๐๐
๒๕๖๓	๕๘	๑๗๒	๒๓๐
รวม	๕๐๘	๑,๕๒๒	๒,๐๓๐

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ ความเห็นของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้พิจารณาโครงการดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ (ครั้งที่ ๓๒๑) เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นควรสนับสนุนการดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ซึ่งเป็นโครงการตามแผนพัฒนาระบบไฟฟ้า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค วงเงินรวม ๒,๐๓๐ ล้านบาท โดยเป็นเงินกู้ในประเทศ ๑,๕๒๒ ล้านบาท และรายได้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ๕๐๘ ล้านบาท เพื่อดอบสนองนโยบายรัฐบาล ในการกระจายการบริการโครงสร้างพื้นฐานช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่โครงการรวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๕.๒ ความเห็นของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีความเห็น ดังนี้

๕.๒.๑ โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากในระยะแรกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาไฟฟ้าในพื้นที่ทำกินทางการเกษตรให้รองรับกับความต้องการใช้ไฟฟ้า ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดผลตอบแทนและมูลค่าทางเศรษฐกิจในภาพรวม จึงเห็นสมควรให้ความเห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุนรวม ๒,๐๓๐ ล้านบาท ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยกำกับดูแลการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามแผนงานอย่างเคร่งครัดด้วย ทั้งนี้ สัดส่วนวงเงินลงทุนโครงการจะเป็นการใช้เงินกู้ ร้อยละ ๗๕ และเงินรายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร้อยละ ๒๕ แต่เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีผลประกอบการกำไรอย่างต่อเนื่อง (ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ มีกำไร ๑๔,๙๖๔ ล้านบาท ๒๑,๐๖๖ ล้านบาท และ ๒๐,๔๒๒ ล้านบาท ตามลำดับ) และมีฐานะการเงินที่มั่นคงประกอบกับวงเงินลงทุนรวมโครงการไม่สูงมากนัก ดังนั้น เพื่อเป็นการลดภาระหนี้สาธารณะของประเทศและสามารถนำไปใช้ในโครงการเร่งด่วนที่มีข้อจำกัดทางการเงินของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ จึงขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาทบทวนแหล่งเงินลงทุนของโครงการดังกล่าวอีกครั้ง โดยคำนึงถึงเหตุผลข้างต้นประกอบด้วย

๕.๒.๒ มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยสำรวจข้อมูลการมีไฟฟ้าใช้ทั้งในส่วนในพื้นที่ทำกินทางการเกษตรและพื้นที่ที่อยู่อาศัยของประชาชนในส่วนภูมิภาค เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการจัดหาพลังงานไฟฟ้าให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ก่อให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียม ตลอดจนเป็นการสนับสนุนการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคอีกทางหนึ่งด้วย (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๕.๓ ความเห็นของสำนักงานประมาณ

สำนักงานประมาณได้พิจารณาแล้ว โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ เป็นการสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกรให้สามารถใช้ไฟฟ้าเป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชนในชนบทที่ได้รับบริการขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อภาพรวมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม โดยเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของครัวเรือนเกษตรกรให้ได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประมาณ ๔๐,๖๐๐ ราย ซึ่งโครงการดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน แล้ว ประกอบกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการและไม่เป็นภาระงบประมาณแผ่นดิน จึงเห็นสมควรที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในวงเงิน ๒,๐๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองพันสามสิบล้านบาทถ้วน) โดยใช้จ่ายจากเงินรายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน ๕๐๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยแปดสิบล้านบาทถ้วน) และเงินกู้ในประเทศ ๑,๕๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันห้าร้อยยี่สิบล้านบาทถ้วน) ตามนัยมาตรา ๔๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ และมาตรา ๔ (๘) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

ทั้งนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ เพื่อจะได้นำผลดังกล่าวมาปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และควรมีโครงการรณรงค์เรื่องการประหยัดพลังงาน เน้นการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงานแก่เกษตรกรในพื้นที่ทำกินอย่างต่อเนื่องโดยมีการวางแผนระยะยาวรองรับ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์จากการประหยัดพลังงานอย่างยั่งยืน (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๕.๔ ความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ให้ความเห็นชอบโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในวงเงินลงทุนรวม ๒,๐๓๐ ล้านบาท โดยมีประเด็นข้อสังเกตที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องดำเนินการต่อไป ดังนี้

๕.๔.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคดำเนินการลงทุนตามโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุนรวม จำนวน ๒,๐๓๐ ล้านบาท เนื่องจากเป็นโครงการที่จะช่วยพัฒนาระบบไฟฟ้าให้กับเกษตรกรในชนบท ซึ่งช่วยลดต้นทุนในการผลิตพืชผลทางการเกษตรตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชนในชนบทให้ได้รับบริการขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อภาพรวมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมต่อไป

๕.๔.๒ เห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเร่งสำรวจจำนวนเกษตรกรที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ เพื่อประโยชน์ในการประเมินและวางแผนการขยายเขตไฟฟ้าให้กับเกษตรกรในพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้ หากในอนาคตการขยายตัวของพื้นที่เกษตรกรรมยังมีอย่างต่อเนื่องและอยู่ในพื้นที่ห่างไกลมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีวงเงินลงทุนในการขยายเขตระบบไฟฟ้าสูงกว่า ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรพิจารณาศึกษาทางเลือกในการลงทุน โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างต้นทุน และผลประโยชน์ของการเชื่อมโยงระบบจำหน่ายไฟฟ้าจากระบบหลักกับการพัฒนาระบบผลิตไฟฟ้าภายในพื้นที่ โดยเฉพาะการพัฒนาพลังงานทดแทนที่มีศักยภาพด้วย เพื่อสร้างความสมดุลในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการพึ่งพาตนเองทางด้านไฟฟ้า ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศในภาพรวมต่อไป

๕.๔.๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่มีไฟฟ้าใช้และไม่มีไฟฟ้าใช้ อย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร นอกจากนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรมีแผนป้องกันความเสี่ยงและจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่ผ่านมาในอดีต ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการฯ เช่น เกษตรกรไม่มาขอติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้า เกษตรกรขอลิขสิทธิ์ มิเตอร์ ปัญหาการลักขโมยทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และปัญหาคูณภาพการให้บริการกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

๕.๔.๔ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรทบทวนหลักเกณฑ์สำหรับการคัดเลือกเกษตรกรภายใต้โครงการฯ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการใช้ไฟฟ้าของเกษตรกร และสามารถเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงระบบไฟฟ้าสำหรับเกษตรกรที่ยากจนและอยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากเกษตรกรเพื่อนำความต้องการและข้อคิดเห็นของเกษตรกรมาปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้เหมาะสมต่อไป

๕.๔.๕ เนื่องจากภาคเกษตรมีบทบาทที่สำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทั้งในมิติของการเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนภาคเกษตร และเป็นฐานการผลิตที่สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อการค้าและการส่งออกสำหรับภาคการผลิตและบริการอื่นๆ ดังนั้นภาครัฐจึงควรสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาภาคเกษตรของไทยให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนด้วยการปรับปรุงและพัฒนาระบบน้ำชลประทานและอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนระบบน้ำในการทำเกษตรและแก้ปัญหาความไม่เพียงพอของแหล่งน้ำโดยเฉพาะในฤดูแล้ง นอกจากนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรบริหารจัดการการใช้ไฟฟ้า โดยให้สูบน้ำเข้าแปลงเกษตรในช่วงที่แตกต่างกันไปเพื่อกระจายการใช้ไฟฟ้าไปในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาคุณภาพของกระแสไฟฟ้าและความไม่เพียงพอของไฟฟ้าในพื้นที่ได้

๕.๔.๖ การดำเนินมาตรการค่าไฟฟ้าฟรีของภาครัฐซึ่งเป็นมาตรการถาวรที่ต้องการลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้เฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาส โดยมีหลักเกณฑ์ในการยกเว้นค่าไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วยต่อเดือน ที่ติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าขนาด ๕(๑๕) แอมแปร์ ซึ่งค่าใช้จ่ายไฟฟ้าของกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าฟรีจะถูกนำไปคำนวณเป็นต้นทุนค่าไฟฟ้าในโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าที่เรียกเก็บจากประชาชน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในมาตรการดังกล่าวจะไม่สามารถคัดกรองผู้ได้รับประโยชน์ว่าเป็นผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ด้อยโอกาสที่ชัดเจน ส่งผลให้ไม่สามารถลดค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าให้กับประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง ดังนั้น กระทรวงพลังงาน คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง จึงควรทบทวนแนวทางในการดำเนินมาตรการดังกล่าวเพื่อให้สามารถอุดหนุนค่าไฟฟ้าได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และเกิดความเป็นธรรมทั้งต่อผู้ใช้ไฟฟ้าและผู้รับภาระค่าไฟฟ้าต่อไป (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘)

๕.๕ ความเห็นของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังได้พิจารณาโครงการดังกล่าวแล้วมีความเห็นดังนี้

๕.๕.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค วงเงินลงทุนรวม ๒,๐๓๐ ล้านบาท ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ แม้ว่าการดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเป็นการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าทางการเงิน โดยมีผลตอบแทนทางการเงิน (Financial Internal Rate of Return : FIRR) ติดลบร้อยละ ๖.๐๒ แต่เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการลงทุนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยการสนับสนุนให้เกษตรกรมีไฟฟ้าเพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนค่าพลังงานในการผลิต ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนจากการทำเกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้น อันจะเป็นการยกระดับมาตรฐานในการประกอบอาชีพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้ดียิ่งขึ้น จึงทำให้โครงการดังกล่าวมีความเหมาะสมในการลงทุนในเชิงเศรษฐกิจ โดยมีผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Internal Rate of Return : EIRR) ร้อยละ ๑๘.๔๐

๕.๕.๒ จากผลการศึกษาความเหมาะสมของโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพบว่า โดยรวมตลอดอายุโครงการ ๓๐ ปี โครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ จะมีผลขาดทุนรวมทั้งสิ้น ๑,๙๖๙ ล้านบาท และมีกำไรทางเศรษฐกิจ (Economic Profit : EP) เมื่อคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันติดลบเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒,๐๔๙ ล้านบาท ซึ่งผลการขาดทุนของโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ แม้จะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในภาพรวม แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีภารกิจที่สำคัญในการจัดหาและให้บริการพลังงานไฟฟ้าที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อให้สามารถบริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงซึ่งมีโครงการ/แผนงาน

บางส่วนที่มีลักษณะเป็นโครงการเชิงสังคมที่มีผลตอบแทนทางการเงินที่ไม่เหมาะสมต่อการลงทุน ดังนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรให้ความสำคัญในการวางแผนทางการเงินและการบริหารการลงทุนของโครงการดังกล่าวอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ โดยควรบริหารค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้อยู่ภายในกรอบวงเงินลงทุนที่กำหนดไว้ เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนทางการเงินมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรกำหนดแผนบริหารความเสี่ยงหากเกิดกรณีที่ผลการดำเนินงานทางการเงินไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้ รวมถึงควรกำหนดแนวทางในการแสวงหารายได้อื่นเพื่อชดเชยผลขาดทุนของโครงการที่เกิดขึ้น เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในระยะยาว

๕.๕.๓ สำหรับแนวทางการจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการนั้น เนื่องจากโครงสร้างเงินลงทุนของโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ ส่วนใหญ่หรือมากกว่าร้อยละ ๗๐ มาจากการกู้เงินในประเทศ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระการชำระหนี้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในอนาคต โดยผลการศึกษาความเหมาะสมของโครงการดังกล่าวคาดว่าตลอดอายุโครงการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะต้องชำระดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุนจำนวนสูงถึง ๖๑๐ ล้านบาท ดังนั้น จึงเห็นควรให้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พิจารณาความเหมาะสมของแหล่งเงินลงทุนในการดำเนินโครงการอย่างรอบคอบ โดยหากระหว่างดำเนินโครงการพบว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีสภาพคล่องเพียงพอ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคควรพิจารณาใช้เงินรายได้เพื่อการดำเนินโครงการเป็นลำดับแรก และใช้เงินกู้เท่าที่จำเป็น เพื่อลดผลขาดทุนจากการดำเนินโครงการและลดความเสี่ยงทางการเงิน แต่อย่างไรก็ดี หากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีความจำเป็นต้องใช้เงินกู้ในประเทศเพื่อดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ กระทรวงการคลังจะเป็นผู้พิจารณาจัดลำดับความสำคัญในการกู้เงิน วิธีการกู้เงิน เงื่อนไขและรายละเอียดต่างๆ ของการกู้เงิน รวมถึงการค้ำประกันเงินกู้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นต่อไป โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๒ (๒) ที่กำหนดให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน จึงจะดำเนินการกู้ยืมเงิน ครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเกินหนึ่งร้อยล้านบาทได้ และตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้โครงการที่จะใช้เงินกู้จะต้องบรรจุในแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปี ในการนี้ ภายหลังที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ แล้วขอให้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสนอความต้องการกู้เงินให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินการและแผนการใช้จ่ายเงิน ต่อคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะเพื่อบรรจุโครงการเงินกู้ไว้ในแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีต่อไปด้วย

๕.๕.๔ เนื่องจากการดำเนินการขออนุมัติโครงการขยายเขตไฟฟ้าฯ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีความล่าช้ากว่ากรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่กำหนดไว้ค่อนข้างมาก และโดยที่มีเกษตรกรจำนวนมาก ยังคงมีความต้องการไฟฟ้าเพื่อประโยชน์ในด้านเกษตรกรรม ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเกษตรกรที่ยังไม่ได้รับการขยายเขตไฟฟ้า จากโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๑ ดังนั้น ภายหลังจากที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการดังกล่าวแล้ว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องเร่งรัดและติดตามการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้สามารถขยายเขตไฟฟ้าให้แก่เกษตรกรได้อย่างครบถ้วนโดยเร็ว โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดอย่างไรก็ดี หากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องจัดทำโครงการขยายไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตรในระยะอื่นๆ ต่อไป เห็นควรให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเร่งดำเนินการจัดทำแผนงานและดำเนินการขออนุมัติโครงการล่วงหน้า เพื่อให้การขยายเขตไฟฟ้ามีความต่อเนื่องและก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนอกจากนี้ ปัจจุบัน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังมีโครงการที่อยู่ภายใต้แผนพัฒนาระบบไฟฟ้า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ซึ่งยังมีได้ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ดังนั้น จึงเห็นควรให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเร่งดำเนินการเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีความสอดคล้องกับทิศทางและกรอบระยะเวลาการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ตามที่ยื่นส่งมาด้วย ๙)

๖. ประเด็นชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของข้อมูล/ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ เดิมมีระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) แต่เนื่องจากการดำเนินการขอความเห็นชอบโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้าจากกรอบระยะเวลาดำเนินการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงขอปรับช่วงระยะเวลาดำเนินการใหม่ให้สอดคล้องกับปัจจุบันเป็น ๕ ปี (๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) โดยยังคงมีผลประโยชน์ และผลตอบแทนในการดำเนินโครงการตามรายงานการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ

๗. ข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทย

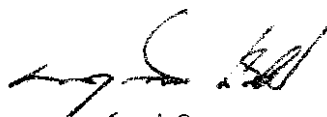
๗.๑ อนุมัติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิกาดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางการเกษตร ระยะที่ ๒ ในวงเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น ๒,๐๓๐ ล้านบาท โดยใช้เงินกู้ในประเทศ วงเงิน ๑,๕๒๒ ล้านบาท และเงินรายได้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค วงเงิน ๕๐๘ ล้านบาท

๗.๒ เห็นชอบให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกู้เงินในประเทศ ภายในกรอบวงเงิน ๑,๕๒๒ ล้านบาท เพื่อเป็นเงินลงทุนของโครงการดังกล่าว โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะทยอยดำเนินการกู้เงินตามความจำเป็นจนกว่างานจะแล้วเสร็จ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

กองโครงการ

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๕๗๑๓

โทรสาร ๐๒๕๕๐ ๕๒๙๗